

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:/П/.....

/Валентина Стоенчева/

**ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
ПРИ СУ „СВЕТИ ПАТРИАРХ ЕВТИМИЙ“ - ПЛОВДИВ**

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност е съобразен с разпоредбите на Конституцията на Република България, Закона за закрила на детето, Закона за предучилищно и училищно образование, Наредбата за приобщаващо образование, Конвенция на ООН за Правата на детето, Европейската харта за правата на човека и др.

Този кодекс има за цел да установи общи, валидни за всички участници (педагогическите специалисти, непедагогическия персонал, учениците, родителите и всички обслужващи звена, които подкрепят училището) в училищната общност (УО) и доброволно поети от тях морални ангажменти, за да стане училището по-добро място за живот и учене.

Етичният кодекс на училищната общност има за цел да определи:

1. Стандартите за професионално поведение;
2. Моралните отговорности към учениците и семействата им;
3. Моралните отговорности към учителите, директора и заместник-директорите другите педагогически специалисти, лицата от непедагогическия персонал и към обществото;
4. Принципите, които трябва да следват в работата си педагогическите специалисти.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ И ЦЕЛИ:

Чл. 1. Етичният кодекс на училищната общност е разработен и приет на основание чл. 175 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл. 2. Етичният кодекс на училищната общност е разработен съвместно с общественния съвет на училището.

Чл. 3. Етичният кодекс на училищната общност и заповедта за утвърждаването му са публикувани на интернет страницата на училището.

Чл. 4. Етичният кодекс има за цел да:

- Повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж;
- Изгради позитивен организационен климат, да определи моралните и етични правила и нормите на поведение в институцията;
- Не допуска прояви на агресивно поведение, насилие и тормоз;
- Предотврати възникването на конфликти;
- Осигури интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
- Създаде условия за придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
- Формира отношения на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин, към хората с увреждания.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 5. Дейността на всички работещи (педагогически специалисти и непедagogически персонал, наричани общо служители) в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, хуманизъм, толерантност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

Чл. 6. Служителите в училището изпълняват отговорно работата си и се стремят да разрешават училищните проблеми в съответствие с нормативната уредба, която регулира системата на предучилищното и училищното образование, училищната политика и етичните норми.

Чл. 7. Служителите в училището се отнасят справедливо към всеки ученик и осигуряват равен достъп до образование и подкрепят личностното развитие на всеки ученик.

Чл. 8. Служителите в училището не накърняват честта и достойнството на учениците.

Чл. 9. Служителите в училището познават същността, проявленията и последиците от насилието и тормоза и при идентифициране на случаи на агресия спрямо ученици в институцията незабавно уведомяват директора.

Чл. 10. Служителите в училището се стремят да не допускат участие на ученици в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 11. Служителите в училището спазват утвърдените правила за защитата на личните данни и конфиденциалност на информацията.

Чл. 12. Служителите в училището не допускат да влияят на учениците със своите лични пристрастия, предразсъдъци и стереотипи.

Чл. 13. Служителите в училище предпазват учениците от фактори, които са неблагоприятни за тяхното физическо, психическо, нравствено и образователно развитие.

Чл. 14. Служителите в училище уважават и стимулират уникалността на всеки ученик, когато това не нарушава правата на околните.

Чл. 15. При изпълнение на своите задължения служителите са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не провеждат политическа дейност в училището, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

Чл. 16. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 17. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТА

Чл. 18. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 19. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 20. Педагогическите специалисти информират родителите за всички решения, касаещи детето им. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 21. Педагогическите специалисти разкриват споделена от ученика информация на родителите, само когато тя трябва да бъде разкрита в интерес на детето.

Чл. 22. Педагогическите специалисти се стремят да разбират и уважават различните ценности и традиции на родителите.

Чл. 23. Служителите в училището не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.

Чл. 24. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ СЛУЖИТЕЛИТЕ

Чл. 25. Служителите в училището познават и спазват правилата, които определят реда за организация на задълженията за защита на личните данни и гарантирането на правата на субектите на данни в институцията.

Чл. 26. Служителите в училището работят за изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 27. Служителите в училището обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 28. Служителите в училището работят за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 29. Служителите работят за създаване на сигурна образователна среда, в която учениците усвояват ключови компетентности, възпитават се в дух на патриотизъм, получават адекватни здравни грижи, осигуряват подкрепа по отношение на личностното развитие на учениците.

Чл. 29. Служителите разбират и уважават ценностите и традициите на различните култури в общността.

Чл. 30. Служителите са активни и допринасят за положителната промяна в общността.

Чл. 31. Служителите популяризират правата на децата и тяхното активно включване в обществения живот.

Чл. 32. Служителите работят активно за подкрепа на политиките, отнасящи се до благополучието на учениците.

Чл. 33. Спазването на приетите етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чл. 34. Спазването на Етичния кодекс, както и правила за поведение в дигитална среда от всеки служител допринася за изграждането и утвърждаването на позитивна образователна среда и положителен образ на училището.

Раздел VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 35. Спазват Правилника за дейността на училището, както и правила за поведение в дигитална среда.

Чл. 36. Участват в създаването на правила за поведение в паралелката за всяка учебна година и в училището и ги спазват.

Чл. 37. Съхраняват авторитета и доброто име на училището и училищната общност.

Чл. 38. Проявяват толерантност към останалите членове на училищната общност, разбират и уважават различието, зачитат правата, честта и достойнството на другите.

Чл. 39. Не прилагат насилие.

Чл. 40. Редовно присъстват в учебните часове, не отсъстват безпричинно от училище.

Чл. 41. Изпълняват инструкциите на своите учители и на останалите педагогически специалисти, които работят с тях и не възпрепятстват нормалното протичане на учебния час.

Раздел VII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 42. Осигуряват редовното присъствие на децата си в училище, като уведомяват своевременно ръководството на училището и/или класния ръководител в случаите на отсъствие на ученика.

Чл. 43. Редовно се информират за приобщаването на детето си в училището, следят неговите резултати от образователния процес и дейностите по подкрепа за личностно развитие.

Чл. 44. Съдействат на педагогическите специалисти в процеса на изграждане на умения за независим и самостоятелен живот.

Чл. 45. Редовно присъстват на провежданите родителски срещи.

Чл. 46. Зачитат правата и достойнството на другите участници в образователния процес.

Чл. 47. Съдействат за утвърждаване на авторитета на училището.

Раздел VIII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ И НА НАСТОЯТЕЛСТВОТО

Чл. 47. **Общественият съвет** подпомага развитието на училището и упражнява граждански контрол на управлението му, като:

- Участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
- Одобрява стратегията за развитие на училището, участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на стратегията за развитие на детската градина или училището в частта ѝ по чл. 263, ал. 4, т. 6 и 9 от ЗПУО и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
- Участва в работата на педагогическия съвет при обсъждане на избора на ученически униформи;
- Предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес и др.

Чл. 48. **Училищното настоятелство** подпомага, подкрепя и съдейства за развитие на дейността на образователната институция като:

- Организира обществеността в подкрепа на училището;
- Съдейства за реализирането на програми по проблеми на учениците, свързани с приобщаването им, предоставянето на равен достъп до качествено образование, превенция на отпадането, заниманията по интереси, организиран отход, туризъм и спорт и др.;
- Съдейства за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за институцията и контролира целесъобразното им разходване;
- Подпомага изграждането и поддържането на материално-техническата база на институцията;
- Сигнализира компетентните органи при извършени нарушения в институцията.

Раздел IX

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ – ОБЩИНА, РУО, МОН И ДРУГИ

Чл. 49. Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

Чл. 50. Служителите в училището вземат отношение по въпроси, които са пряко свързани с тяхната длъжност, квалификация и професионални умения.

Раздел X

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 51. Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работят в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

Чл. 52. Служителите не може да използват служебното си положение за лично и/или семейно облагодетелстване.

Чл. 53. Служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси, а при появява са длъжни незабавни да информират прекия си ръководител.

Чл. 54. Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл. 55. Служителите в училището съдействат на контролните органи при извършване на тяхната дейност.

Раздел XI

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 56. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл. 57. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 58. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 59. Служителят в изпълнение на заемащата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 60. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 61. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 62. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел XII

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 63. Формиране на Комисия по етика:

(1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 64. (1) Комисията по етика има задължения да:

- разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 65. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 66. Дейности на комисията по етика:

(1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс, след произнасяне на Комисията, Директорът взема решение.

Чл. 67. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището, ако има подадени сигнали за нарушаване на Етичния кодекс.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА
ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА
ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните документи;
- действия и/или бездействия, водещи до уронване престижа на училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на нахърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- прояви на недобросъвестно изпълнение на възложените функции и нахърняване на интересите на други лица.

Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора, както следва:

Председател:

Пенка Гогова – педагогически съветник

Членове:

Милена Цветанова – зам. – директор УД

Любомира Панковска – зам. – директор УД

Соня Пенчева – зам. – директор УД

Христо Христов – зам. – директор АСД

Елка Епитропова – педагогически съветник

МЕХАНИЗЪМ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЖАЛБИ И СИГНАЛИ:

1. Жалби или сигнали се подават в писмен вид.
2. Всяка жалба и сигнал трябва да съдържа тема, име и фамилия, адрес и телефон за контакт на подателя. Към подадените жалби и сигнали могат да се прилагат копия на документи, свързани с описаната тема.
3. Не се разглеждат анонимни жалби и сигнали или такива, отнасящи се до събития извън училищния живот, както и такива извършени преди повече от 1 година.
4. Писмените жалби и сигнали се описват в свободен текст и се подават лично в администрацията на училището.
5. Подадените писмени жалби и сигнали се вписват в Дневника за входяща кореспонденция на училището.
6. Подадените жалби и сигнали се предоставят на директора на училището за предварителен преглед на документите и определяне дали предметът на документа е от компетентността на училището. Ако

преценката е, че документът не е в правомощията на училището, същият се препраща по компетентност на съответната институция.

7. Процедурата за разглеждане на жалба и сигнал, касаещи училищния живот, започва с резолюция на директора и копие от жалбата се предава на председателя на комисията.
8. Председателят свиква комисията на заседание за обсъждане на постъпилия сигнал/жалба.
9. В 7-дневен срок комисията изготвя писмен доклад, който предоставя в администрацията на училището, заедно с всички събрани доказателства по случая. Когато за решението на конкретна жалба/сигнал е необходимо събиране на допълнителна информация по случая, което изисква повече технологично време, председателят уведомява писмено директора за необходимостта от удължаване на срока за докладване.
10. Директорът на училището се произнася по доклада на комисията в 7-дневен срок от предаването му с мотивирано решение.
11. Длъжностните лица в администрацията на училището изготвят и представят на подателя взетото решение по указан от директора ред.
12. Производството по жалбите и сигналите приключва с изпълнение на решението на директора.
13. За всички предприети действия в хода на извършена проверка на жалба/сигнал, Комисията води документация в съответствие със заповедта на директора за определяне на етичната комисия.
14. Документацията по работата на комисията се съхранява от председателя.

Етичният кодекс е актуализиран на редовно заседание на Педагогическия съвет с Протокол №1 от 22.10.2024 г. и актуализиран с Протокол №11 от 11.09.2025г. и с Протокол №9 от 11.09.2026 г.